

Received: August 7, 2021

Revised: May 5, 2022

Accepted: May 10, 2022

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
Public Participation in the Community Relations Development
Bangkok Yai District, Bangkok

พัทธดนย์ สุภานันท์ (Pattadon Supanun)¹
รัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์ (Rattaburut Khumsap)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวแทนครัวเรือนในชุมชนสัมพันธ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 108 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินงาน และด้านการตัดสินใจ 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยผล การศึกษานี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในพัฒนาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสัมพันธ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม การพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Abstract

The purpose of this research was to 1) participate in the development of community relations in Bangkok Yai District, Bangkok; and 2) compare participation in the development of community relations in Bangkok Yai District, Bangkok. This research was a quantitative research. The population used in this research was the representative households in the community relations. Wat Tha Phra Subdistrict, Bangkok Yai District, Bangkok, they were 108 people. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and compare each pair with the chef's method.

This study results showed that 1) the participation of people in community relations development in Bangkok Yai District, Bangkok. Most of them were at the moderate level. When considered individually, it was found that the evaluation with the highest average, followed by the receipt of benefits. Operational aspects and decision-making. 2) The results of comparing people's participation in community relations development. Bangkok Yai District Bangkok found that the people of Bangkok Yai District Bangkok, with gender, age, education level and different occupations. Participating in community relations development in Bangkok Yai District, Bangkok. Overall and individually were no different. This study results can be used as a guideline for development to create public participation in the relations development in Wat Tha Phra Sub-district, Bangkok Yai District, Bangkok

Keywords: Participation, Community relations development, Bangkok Yai District

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ได้มีวิธีการที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม โดยให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดูแลของสำนักเขตบางกอกใหญ่ได้มีการร่วมกันก่อตั้งชุมชนขึ้นมาเพื่อสามารถปกครองตัวเองตามสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย และได้ให้ความช่วยเหลือพร้อมกับสิทธิพิเศษสำหรับชุมชน โดยหนึ่งในชุมชนที่ได้ก่อตั้งขึ้นในเขตพื้นที่ของสำนักงานเขตบางกอกใหญ่คือชุมชนสัมพันธ์ โดยก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2557 ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2555 ข้อ 14 และข้อ 16 โดยจัดอยู่ในประเภทชุมชนเมือง มีประธานและคณะกรรมการรวมทั้งหมด 7 คน และมีประชากรทั้งหมด 108 หลังคาเรือน โดยตลอดระยะเวลา 7 ปีที่ผ่านมา มีการเพิ่มจำนวนประชากรเข้ามาเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการก่อสร้างอาคารเช่าพักอาศัยภายในพื้นที่เพิ่มขึ้น ทางสำนักงานเขตมีการเข้ามาดำเนินงานและจัดกิจกรรมและพัฒนาชุมชนเพียงเล็กน้อย จึงทำให้การพัฒนาไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร และที่ผ่านมาไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการก่อตั้งและสิทธิที่จะได้รับจากการก่อตั้งชุมชนจากสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ อีกทั้งประชากรภายในชุมชนไม่ได้มีความสนใจหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน จนมาถึง

ปี พ.ศ. 2562 ได้มีการเข้ามาประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานเขตบางกอกใหญ่มากขึ้น อีกทั้งมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ ของรัฐเข้ามาประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่ได้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดของกฎระเบียบ และการขาดความรู้ของประชาชนในชุมชนทำให้ไม่มีการพัฒนาเพิ่มเติม ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง ต้องไปประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลาที่จะมาร่วมทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความต้องการเพิ่มเติมของชุมชน ซึ่งทำให้การพิจารณาผลได้ผลเสียหรือเสนอความต้องการเป็นหน้าที่ของประธานชุมชนเพียงผู้เดียว ซึ่งสร้างความไม่พอใจต่อประชาชนภายในชุมชนซึ่งเสียผลประโยชน์ประกอบกับไม่มีอำนาจในการต่อรองและขอสิทธิเพิ่มเติมต่อทางสำนักงานเขตบางกอกใหญ่หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ เนื่องจากข้อกำหนดและข้อบังคับที่กำหนดไว้ตั้งแต่ก่อตั้งชุมชนสาเหตุเหล่านี้ทางผู้วิจัยจึงอยากจะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ เพราะหากสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ชุมชนจะมีการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมซึ่งจะส่งผลประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในชุมชนมากยิ่งขึ้นสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยใช้จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

สมมติฐาน

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชากรในชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ได้แก่

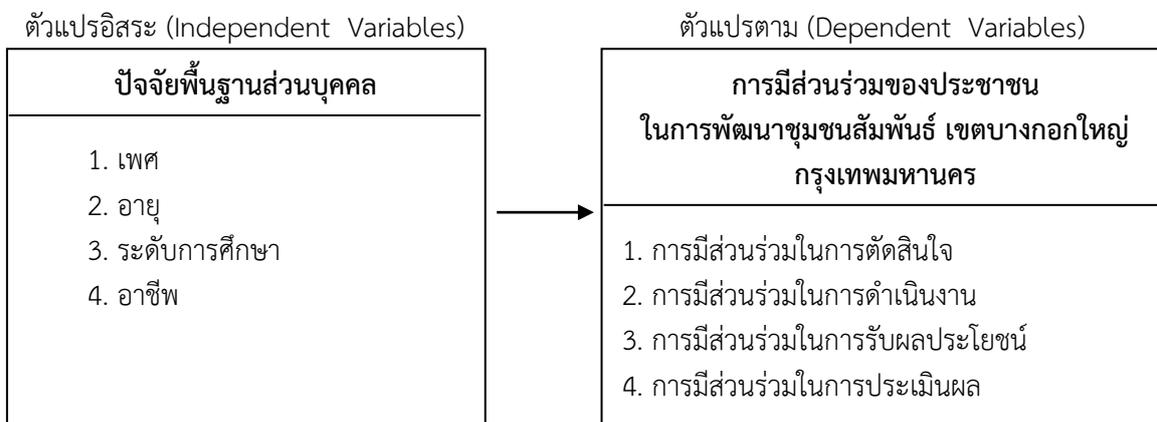
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980) การมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินงาน 3) ด้านการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการประเมินผล มาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดใน

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดและความสำคัญของแต่ละตัวแปร ดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 4 ประการ ของ Cohen Uphoff (1980) ตัวแปรที่ใช้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวแทนครัวเรือนในชุมชนสัมพันธ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนปีที่อยู่อาศัย โดยเป็นแบบปลายปิด (Close ended question) ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ผลประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ การประสานงานของประธานชุมชนจะมีผลต่อการเข้าร่วมการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ความสัมพันธ์ของประชากรในชุมชนสัมพันธ์จะส่งผลต่อการเข้าร่วมการพัฒนาของชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ ความเข้มแข็งของ

เครือข่ายชุมชนจะมีผลต่อการเข้าร่วมการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดชั้น (Class Interval) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสมมติฐาน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้ค่าการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
- 2) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
- 4) วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์	ระดับการมีส่วนร่วม			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.การตัดสินใจ	3.27	.251	ปานกลาง	4
2.การดำเนินงาน	3.29	.221	ปานกลาง	3
3.การรับผลประโยชน์	3.39	.339	ปานกลาง	2
4.การประเมินผล	3.41	.366	ปานกลาง	1
รวม	3.34	.203	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .203) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = .366) รองลงมา คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .339) ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = .221) และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = .251)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	ชาย (61)		หญิง (47)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการตัดสินใจ	3.29	.257	3.24	.243	.922	.35
2. ด้านการดำเนินงาน	3.26	.215	3.33	.225	-1.555	.12
3. ด้านการรับผลประโยชน์	3.39	.316	3.38	.371	.094	.92
4. ด้านการประเมินผล	3.40	.385	3.42	.345	-.219	.82
รวม	3.34	.201	3.34	.209	-.194	.84

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.369	4	.092	1.488	.211
	ภายในกลุ่ม	6.388	103	.062		
	รวม	6.757	107			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	.383	4	.096	2.030	.096
	ภายในกลุ่ม	4.854	103	.047		
	รวม	5.237	107			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.442	4	.111	.956	.435
	ภายในกลุ่ม	11.909	103	.116		
	รวม	12.351	107			
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.541	4	.135	1.005	.408
	ภายในกลุ่ม	13.869	103	.135		
	รวม	14.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.324	4	.081	2.020	.097
	ภายในกลุ่ม	4.127	103	.040		
	รวม	4.450	107			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.154	3	.051	.808	.492
	ภายในกลุ่ม	6.603	104	.063		
	รวม	6.757	107			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	.049	3	.016	.328	.805
	ภายในกลุ่ม	5.188	104	.050		
	รวม	5.237	107			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.542	3	.181	1.592	.196
	ภายในกลุ่ม	11.808	104	.114		
	รวม	12.351	107			
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.037	3	.012	.090	.965
	ภายในกลุ่ม	14.373	104	.138		
	รวม	14.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.046	3	.015	.366	.778
	ภายในกลุ่ม	4.404	104	.042		
	รวม	4.450	107			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.117	4	.029	.453	.770
	ภายในกลุ่ม	6.640	103	.064		
	รวม	6.757	107			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	.140	4	.035	.708	.588
	ภายในกลุ่ม	5.097	103	.049		
	รวม	5.237	107			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.797	4	.199	1.777	.139
	ภายในกลุ่ม	11.553	103	.112		
	รวม	12.351	107			
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.446	4	.111	.822	.514
	ภายในกลุ่ม	13.964	103	.136		
	รวม	14.410	107			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.090	4	.022	.531	.713
	ภายในกลุ่ม	4.360	103	.042		
	รวม	4.450	107			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาอภิปรายดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ โดยประเมินผลของโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาต่าง ๆ ในชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งในช่วงของการเกิดโรคโควิดระบาด ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เช่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ และการกำหนดความเสี่ยงหรือปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา เกลียวชาติ (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและ

ข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และระดับน้อย จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช ยาบุญนะ, จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์, และสุชาติ ใจภักดี (พ.ศ.2557 – 2559) การมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ระยะ 3 ปี เทศบาลตำบลบ้านโป่ง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ส่วนเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีส่วนร่วมน้อย การหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน ควรมีการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ในระดับต่าง ๆ ให้มีการปรับโครงสร้างการแบ่งฝ่ายงาน จัดการระบบสัดส่วนในการลงมติเพื่อเสนอโครงการ ผู้นำควรยึดหลักการธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน ไม่ก้าวทาบบทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน มีการปรับทัศนคติ ประสานงาน แจ้งข่าวสาร รายงานผลการพิจารณาแบบแผนให้เป็นที่ทราบทั่วกัน ทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนสร้างความร่วมแรงร่วมใจในการเข้าร่วมประชุม

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสำนักเขตบางกอกใหญ่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ โดยการให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจ กำหนดวางแผนการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ ดังนั้น ประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง อายุต่างกัน ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน ก็มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา เฉลียวชาติ (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านการตัดสินใจในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้บริหารเขต

บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ควรให้ประชาชนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการดำเนินงานในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้บริหารเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ควรให้ประชาชนช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร หรือช่วยสนับสนุนทรัพย์สินเงินทองเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนสัมพันธ์

1.3 ด้านการรับผลประโยชน์ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ดูแลรักษาผลประโยชน์ สร้างแนวทางที่สร้างพัฒนาโครงการหรือต่อยอดผลประโยชน์แก่ชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้บริหารเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ควรให้ประชาชนร่วมสร้างแนวทางที่สร้างพัฒนาโครงการหรือต่อยอดผลประโยชน์แก่ชุมชนสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น และให้ประชาชนรับทราบถึงผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนสัมพันธ์

1.4 ด้านการประเมินผลในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเฝ้าสังเกตการณ์การดำเนินโครงการพัฒนาในชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ประชาชนควรที่จะจัดสรรการเฝ้าสังเกตการณ์ การดำเนินโครงการพัฒนาชุมชน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการดูแลเฝ้าสังเกตการณ์การดำเนินโครงการต่าง ๆ ในกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาในชุมชนสัมพันธ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการในปีต่อ ๆ ไป

2.2 ควรมีการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชนเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ทำให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินการของเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- นงนุช ยาบุญนะ, จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์, และสุชาติ ใจภักดี (พ.ศ.2557 – 2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2557-2559) ของเทศบาลตำบลบ้านปาง อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปัญญา เฉลียวชาติ. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). *Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity*. New York: World Developments.